

Η απόσταση από τις υπηρεσίες Υγείας δεν είναι μόνο χιλιομετρική. Τις περισσότερες φορές είναι ο φόβος της προσέγγισης από την πλευρά τους, αλλά κυρίως είναι η κοινωνική προ-κατάληψη με την οποία αντιμετωπίζονται από το μεγαλύτερο μέρος της θεσμικής Πολιτείας και του πληθυσμού.

Με βάση απογραφικές μελέτες σε Πανελλαδική κλίμακα η κατάσταση της υγείας των Τσιγγάνων πολιτών είναι ιδιαίτερα επιβαρημένη. Οι λόγοι της επιβάρυνσης αναφέρονται μεταξύ άλλων και στην αδυναμία προσέγγισης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας.

Ειδικότερα:

- (1)** Ο τρόπος ζωής των Τσιγγάνων, με τις συχνές μετακινήσεις, σε συνδυασμό με τα περιορισμένα οικονομικά μέσα αναγκάζει πολλούς από τους μετακινούμενους να διαμένουν σε πρόχειρους καταυλισμούς. Οι συνθήκες διαβίωσης στους καταυλισμούς, συνήθως στις παρυφές των αστικών κέντρων, είναι συχνά άθλιες με κακούς υγιεινολογικούς παράγοντες, όπως έλλειψη ύδρευσης και αποχέτευσης, ενώ η παραμονή κοντά σε βιομηχανικούς χώρους ή κοντά σε χώρους λυμάτων, κοντά σε χείμαρρους ή μέσα στις κοίτες ξεροπόταμων, και γενικά σε περιοχές υψηλού βαθμού μόλυνσης του περιβάλλοντος, επιβαρύνουν την κατάσταση.
- (2)** Το κυνήγι της επιβίωσης αναγκάζει τους Τσιγγάνους να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα υγείας, όταν αυτά παρουσιάζονται, αγνοώντας την πρόληψη και τους εμβολιασμούς.
- (3)** Η έλλειψη παιδείας και αγωγής υγείας κρατά τους Τσιγγάνους εγκλωβισμένους στις προκαταλήψεις. Η μερική γνώση της γλώσσας δημιουργεί προβλήματα συνεννόησης με τους λειτουργούς υγείας, ενώ ο αναλφαριθμητισμός εμποδίζει την γραπτή ενημέρωσή τους.
- (4)** Οι κοινωνικές προκαταλήψεις, η δυσπιστία, το αίσθημα της απόρριψης που νιώθουν οι Τσιγγάνοι στις σχέσεις τους με τους θεσμούς της Πολιτείας, τους οδηγεί σε αμυντική στάση κοινωνικής εσωστρέφειας.
- (5)** Παρ' ό,τι το μεγαλύτερο μέρος των Τσιγγάνων εργάζεται, ελάχιστοι από αυτούς είναι ασφαλισμένοι, με αποτέλεσμα να μην έχουν πρόσβαση σε δωρεάν Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και γενικότερα στα δικαιώματα που απορρέουν από την εργασία.
- (6)** Πολλοί Τσιγγάνοι κάνουν χρήση βιβλιάρου της Πρόνοιας, η οποία παρέχει στοιχειώδεις υπηρεσίες υγείας, που όμως είναι ανεπαρκείς και δεν καλύπτουν τις ανάγκες.
- (7)** Η αδυναμία των λειτουργών υγείας να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα και τις ιδιαιτερότητες του Τσιγγάνικου πληθυσμού, λόγω έλλειψης ενημέρωσης ή λόγω προκατάληψης, λειτουργεί αποτρεπτικά στην χρήση των Υπηρεσιών από τους Τσιγγάνους.
- (8)** Η έλλειψη συστηματικής έρευνας και καταγραφής της κατάστασης της υγείας των Τσιγγάνων, δεν αποδίδει στις Υπηρεσίες στοιχεία για την ανάπτυξη εξειδικευμένης πολιτικής στο θέμα της υγείας των Τσιγγάνων.
- (9)** Τα έθιμα της Τσιγγάνικης κοινωνίας οδηγούν τους νέους να ξεκινούν την τεκνοποίηση από πολλή νεαρή ηλικία, από την εφηβεία. Οι Τσιγγάνες γίνονται μητέρες πολύ νέες και έχουν περισσότερες κυήσεις, τοκετούς και αποβολές από τον υπόλοιπο πληθυσμό, γεγονός που επιβαρύνει την υγεία τους, διότι σπάνια παρακολουθούνται κατά την διάρκεια της κύησης. Επιπλέον, οι νέοι δεν έχουν πρόσβαση στην ενημέρωση πάνω σε θέματα οικογενειακού προγραμματισμού, αντισύλληψης, πρόληψης αφροδισίων νοσημάτων κλπ.